

Policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Augusti 2019

Inledning

Bakgrund och syfte

Syftet med policyn är att säkerställa att bolagen inom koncernen har gemensamma riktlinjer och rutiner för att uppnå god regelefterlevnad och på ett effektivt och riskbaserat sätt förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta bidrar också till en sund affärsrörelse, gott kundskydd och minskar risken för att Avanzas varumärke ska påverkas negativt.

Omfattning och ikraftträdande

Denna policy omfattar Avanza Bank AB, Avanza Fonder AB och Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension ("Bolagen") och omfattar samtliga anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten i Bolagen.

Policyn gäller från och med dagen då den fastställs av styrelsen för Avanza Bank Holding AB (publ).

Kommunikation och införande

Vd i respektive Bolag ska informera varje anställd i chefsbefattning om bestämmelserna i denna policy och ansvarar för att den införlivas i verksamheten.

Definitioner

Med penningtvätt avses åtgärder med avseende på pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som

- kan dölja egendomens samband med brott eller brottslig verksamhet,
- kan främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
- kan främja möjligheterna för någon att undandra sig rättsliga påföljder, eller
- innebär att någon förvärvar, innehar, hävdar rätt till eller brukar egendomen.

Även åtgärder som typiskt sett är ägnade att dölja att någon avser att berika sig eller annan genom framtida brottslig handling omfattas av begreppet.

Med finansiering av terrorism avses insamling, tillhandahållande eller mottagande av pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas, eller med vetskap om att den är avsedd att användas, för att begå sådan brottslighet som avses i lagen om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet eller användas av en person eller sammanslutning av personer som begår särskilt allvarlig brottslighet eller gör sig skyldig till försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till sådan brottslighet. Även att samla in, tillhandahålla eller ta emot pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas för en s.k. terroristresa är finansiering av terrorism.

Intern kontroll

Styrelse och VD är ytterst ansvariga för att verksamheten vidtar nödvändiga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, att interna regler uppfyller externa lagkrav samt att dessa regler är ändamålsenliga, implementerade och efterlevs i verksamheten.

Avanza ska för dess organisation mot penningtvätt och finansiering av terrorism bedöma om Bolaget ska utse en särskilt utsedd befattningshavare (SUB). Vid beslut om att inte inrätta en SUB ska noggrann motivering till beslutet tas fram och dokumenteras. Beslutet ska omprövas årligen eller vid förändring i verksamheten.

Styrelsen har utsett en central funktion med ett koncernövergripande ansvar inom området för legala frågor, upprättande och uppdatering av koncerngemensam policy, rutiner och riktlinjer samt att koncernen i stort genomför de åtgärder och kontroller (första linjens) som framgår av denna policy.

Styrelsen utser en koncerngemensam Centralt funktionsansvarig (CFA).

Oberoende granskningsfunktion ingår i funktionen för internrevision.

Gemensamma principer för övergripande riskbedömningar

Varje Bolag ska ha en process för att ta fram en för Bolaget verksamhetsanpassad och allmän riskbedömning avseende risken för att Bolaget utsätts för penningtvätt och finansiering av terrorism. Det ska finnas rutiner för att göra, utvärdera och uppdatera den allmänna riskbedömningen.

Den allmänna riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för Bolagets rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den allmänna riskbedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad.

Bolagets särskilt utsedd befattningshavare eller, i de fall Bolaget inte har en särskilt utsedd befattningshavare, Bolagets vd ansvarar för att en allmän riskbedömning görs minst årligen eller vid förändring i verksamheten.

Allmän riskbedömning

Varje Bolag ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (allmän riskbedömning).

Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid Bolagets rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar.

Riskbedömning av kunder

Varje Bolag ska bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil).

Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och Bolagets kännedom om kunden. Kundens riskprofil ska följas upp och ändras när det finns anledning till det.

Riskhantering

De risker Bolagen identifierat i den allmänna riskbedömningen ska hanteras och utgöra underlag för beslut hur resurser ska fördelas och vilka åtgärder som ska vidtas för att minska riskerna för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rapportering, dokumentation och uppdatering

Varje Bolag ska minst årligen informera Bolagets styrelse om vilka risker för att utsättas för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i verksamheten och vilka åtgärder som vidtagits för att minska riskerna.

Den allmänna riskbedömningen ska dokumenteras. Detsamma gäller underlag av betydelse för bedömningen.

Bolagens allmänna riskbedömning ska regelbundet, minst årligen, utvärderas och vid behov uppdateras. Bolaget ska uppdatera sin riskbedömning när sådana händelser inträffar som kan påverka risken i Bolagets verksamhet. Exempelvis när Bolagen erbjuder nya eller väsentligen förändrade produkter eller tjänster, riktar sig till nya marknader, använder ny teknik eller gör andra förändringar som är relevanta för verksamheten. Dessa risker ska identifieras i Bolagens NPAP-process och sedan ska uppdatering av Bolagens riskbedömning ske. Även nya metoder för penningtvätt och finansiering av terrorism, ny lagstiftning etc. kan föranleda att Bolagen ska uppdatera sin riskbedömning.

Gemensamma principer för framtagande av interna rutiner

Varje Bolag ska ta fram interna rutiner för att uppfylla kraven i penningtvättslagen och föreskrifterna. Dessa rutiner ska vara avpassade efter de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen och Bolagets verksamhet i övrigt.

Varje Bolags vd eller styrelse ska årligen fastställa riktlinjer som kompletterar denna policy. Rutinerna och riktlinjerna ska fortlöpande anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

Riktlinjerna ska omfatta:

- Rutiner för genomförande, utvärdering och uppföljning av den allmänna riskbedömningen med fördelning av ansvar för de olika delarna i riskbedömningsprocessen
- Rutiner för kundkännedomsprocessen
- Rutiner för riskbedömning av kunder
- Rutiner och system för att löpande följa upp affärsförbindelser
- Rutiner för att bevara handlingar eller åtgärder som har vidtagits för att uppnå kundkännedom
- Rutiner och system för att kunna övervaka avvikande transaktioner och aktiviteter samt transaktioner och aktiviteter som utan att avvika kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- Rutiner för rapportering till Polismyndigheten
- Rutiner för att bevara uppgifter som vidtagits vid granskning av misstänkta transaktioner
- Rutiner för utbildning av anställda i frågor rörande penningtvätt och finansiering av terrorism
- Rutiner för lämplighetsprövning av anställda
- Rutiner för att skydda anställda från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder och repressalier
- Riktlinjer för intern kontroll, regelefterlevnad och intern information (avseende åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism) för att säkerställa att interna regler uppfyller de krav som

ställs i lagstiftning och föreskrift samt för att säkerställa att det finns ett effektivt informations- och kommunikationssystem för att säkerställa att relevanta kunskaper sprids inom Bolaget.

- För de fall Bolagen använder sig av modeller för riskbedömning, riskklassificering, övervakning eller andra förfaranden, ska Bolagen ha rutiner för modellriskhantering. Rutinerna för modellriskhantering ska syfta till att utvärdera och kvalitetssäkra de modeller som Bolagen använder.

Varje Bolag ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelser i penningtvättslagen eller i föreskrifterna, ett system för visseblåsare.

Gemensamma rutiner

De gemensamma rutinerna och riktlinjerna ska åtminstone omfatta rutiner och riktlinjer för behandling av personuppgifter och för informationsutbyte inom koncernen avseende misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism samt andra relevanta uppgifter.

Behandling av personuppgifter

Varje Bolag har sedan tidigare beslutat om separat koncerngemensam policy och instruktion om behandling av personuppgifter.

Informationsutbyte inom koncernen

Syftet med penningtvättslagen och föreskrifterna är att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Den information som ska kunna utbytas är sådan som har betydelse för Bolagen och deras förmåga att upptäcka, motverka och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt penningtvättslagen ska informationsutbyte ske för att säkerställa att information om misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism sprids till berörda Bolag.

Information som ska delas

Om det efter genomförd granskning kvarstår misstankar om att en aktivitet eller en transaktion kan utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska rapportering till Finanspolisen ske.

Information om att en fysisk eller juridisk person har rapporterats till Finanspolisen ska delas mellan Bolagen. Av informationen ska det framgå vilken fysisk- eller juridisk person som rapporterats samt det Bolag som rapporterat.

Kompletterande information

I vissa fall kan Bolaget behöva uppgift om varför en fysisk- eller en juridisk person rapporterats. Detta för att kunna beakta det i sin riskbedömning av en befintlig kund eller för att kunna sammanställa information om en misstänkt transaktion eller aktivitet till Finanspolisen eller för att kunna ta ställning om en fysisk eller en juridisk person som rapporterats av ett Bolag trots det ska få inleda ett kundförhållande i ett annat Bolag.

Information om rapporterade fysiska- och juridiska personer omfattas av tystnadsplikt. Enligt penningtvättslagen bryter inte bolagen inom en koncern mot denna tystnadsplikt när de utbyter information om rapportering. Uppgifterna ska inte röjas mer än nödvändigt. Om ett Bolag behöver kompletterande information om en rapport och dess innehåll ska enbart ett begränsat antal personer kunna begära det.

Gallring av uppgifter

Bolagens rutiner för bevarande av handlingar eller åtgärder som har vidtagits för att granska avvikande eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner följer vid var tid gällande regelverk.

När underlagen för en rapport gallras enligt gällande regelverk ska även uppgift om att en person rapporterats inte längre delas mellan Bolagen.

Efterlevnad

Vd och varje anställd i chefsbefattning ansvarar för att detta styrdokument följs. Vd ansvarar ytterst för att det finns egenkontroller och rutiner i verksamheten som säkerställer en god intern kontroll. Anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska ha kännedom om innehållet i policyn och efterleva densamma.